
Locuitori din Bistrița participanți la Primul Război Mondial

III

Florin VLAȘIN
Dorin DOLOGA

Cuvinte cheie: Primul război mondial, Bistrița, mobilizați, morți, infirmi, ocupații.

Mots-clés : Première Guerre mondiale, Bistrița, mobilisés, héros, invalides, occupations.

În timpul Primului Război Mondial o serie de locuitori din Bistrița au fost mobilizați în cadrul armatei austro-ungare și trimiși pe front. Primul Război Mondial a avut o importante consecințe politice, economice, sociale, morale și demografice la nivelul orașului Bistrița. Ca urmare a intrării României în Primul Război Mondial, a fost posibilă reunirea teritoriilor românești din Austro-Ungaria cu Vechiul Regat. După anul 1918 s-a instaurat o nouă ordine politică și economică. În anul 1934 Corneliu Mureșan devine primul primar român al Bistriței. Un aspect important datorită impactului social, dar și economic, îl reprezintă administrația. Măsurile luate de către Statul Român după anul 1918 a dus la creșterea numărului funcționarilor români în instituțiile publice. Pierderile umane și materiale cauzate de război au fost considerabile și au avut importante urmări economice și demografice. Mulți dintre locuitorii din Bistrița care au căzut pe front erau meșteșugari, cum erau de exemplu zidarii, tâmplarii, fierarii, cizmarii, sau comercianți, pierderea lor reprezentând o scădere a potențialului meșteșugăresc al orașului Bistrița. Un număr relativ mare de oameni au rămas invalizi sau cu alte afecțiuni de pe urma războiului, ceea ce a diminuat capacitatea lor economică și a creat o presiune financiară și socială asupra statului care trebuia să îi susțină. Scăderea populației orașului Bistrița datorită celor care au căzut în luptă a fost amplificată de cei care și-au pierdut viața din cauza epidemiilor de tifos și gripă spaniolă de la sfârșitul războiului, capacitatea de combatere a acestora fiind diminuată datorită condițiilor de la terminarea acestuia. Pierderile umane de pe front au afectat familiile acestora, ducând la apariția unor cazuri de concubinaj, la diminuarea încrederii în valorile morale tradiționale.

Prezentăm în continuare cazurile unor locuitori din orașul Bistrița participanți la marea conflagrație de la începutul secolului XX:

NAGY CAROL – s-a născut la 10.01.1874. El era fiul lui Nagy Carol și Nagy Ester (născută Sandor). Era de meserie pantofar. La 16.07.1899 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Kegyes Lidia, născută în orașul Târgu Mureș la 18.04.1872, fiica lui Kegyes Carol și Kegyes Lina (născută Biró). În timpul Primului Război Mondial a fost mobilizat în cadrul Regimentului 22 honvezi din Târgu Mureș și trimis pe front, unde a încetat din viață¹.

NAGY GHEORGHE – era fiul lui Nagy George și Nagy Maria. În luna august 1913 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în luna septembrie 1913 a fost transferat la Pola², la marină, pe cuirasatul „Franz Ferdinand”. În luna octombrie 1914 a fost îna-

---

1 *Ibidem*, inv. 618, dosar 3756, ff. 1, 8, 17-19.

2 Principala bază navală a Imperiului austro-ungar la Marea Adriatică.

intat în gradul de caporal. În anul 1917 a fost rănit pe frontul din Italia, fiind diagnosticat cu „atrofia mușchilor membrului superior drept, ca urmare a unei fracturi”. Ca urmare, în luna noiembrie 1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război. La 11.12.1919 s-a căsătorit cu Bilegan Susana. Împreună cu aceasta a avut un copil, Florica, născută la 10.10.1919. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița³.

NAGY MITRU – s-a născut la 23.12.1883 în orașul Bistrița. El era fiul lui Nagy Mitru și Nagy Zamfira (născută Huha). La 07.10.1903 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar la 13.09.1906 a fost trecut în rezervă. La 13.02.1909 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Dorofteiu Maria, născută la 16.03.1892, fiica lui Dorofteiu Mihai și Dorofteiu Flora (născută Horhondar). Împreună cu aceasta a avut un copil, Floarea, născută la 16.03.1910. La 04.08.1914 fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 22 honvezi din Târgu Mureș și trimis pe front. La 20.05.1916 a încetat din viață în orașul Alcesku din Rusia. La 07.09.1916 soția sa a încetat din viață din cauza scrufulozei⁴.

NAGY PETRE – s-a născut la 04.06.1867. El era fiul lui Nagy Ioan și Nagy Iren (născută Micle). În luna octombrie 1889 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în luna septembrie 1892 a fost trecut în rezervă. La 03.03.1916 s-a căsătorit în localitatea Bistrița cu Enceanu Maria, născută la 20.05.1868, fiica lui Enceanu Petre și Enceanu Maria (născută Prislopan). Împreună cu aceasta a avut un copil, Petre, născut la 19.04.1907. La 01.05.1916 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar la 01.06.1916 a plecat pe front. Din anul 1917 nu a mai dat nici un semn de viață⁵.

NANI ALOISIU – s-a născut la 28.01.1886. El era fiul lui Nani Celestin și Nani Amalia (născută Gereb). La 03.09.1911 s-a căsătorit cu Kitkovszki Matilda, născută la 14.01.1889, fiica lui Kitkovszki Carol și Kitkovszki Laura (născută Mátyás). Împreună cu aceasta a avut un copil, Gabriela, născută la 06.03.1912. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. La 31.07.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 21 honvezi din Cluj și trimis pe front. La 23.07.1916 a dispărut în timpul luptelor de pe frontul din Rusia⁶.

NEAGU ILIE – s-a născut la 28.04.1884. El era fiul lui Neagu Raveca. La 18.02.1912 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Pantea Ludovica, născută la 20.09.1888, fiica lui Pantea Ilie și Pantea Maria (născută Sandu). Împreună cu aceasta a avut doi copii: Pavel, născut la 12.07.1908 și Măriuța, născută la 10.03.1912. În luna februarie 1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 22 honvezi din Târgu Mureș, iar la 02.05.1915 a fost trimis pe front. După această dată nu s-a mai știut nimic de el⁷.

NEMET IOAN – s-a născut la 24.08.1895. El era fiul lui Nemet Ștefan și Nemet Sofia (născută Lang). La 06.06.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 35 artilerie austro-ungară din Cluj. La 15.08.1914 a fost înaintat la gradul de fruntaș, iar la 12.09.1916 a fost înaintat în gradul de caporal. În urma rănii suferite a fost diagnosticat cu „lipsă de substanță la osul parietal drept de 15 cm² fără tulburări funcționale”. Ca urmare, în luna noiembrie 1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război. La 26.12.1920 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Haitchi Catarina, născută la 22.05.1900, fiica lui Haitchi Ioan și Haitchi Catarina (născută Roth). Împreună cu aceasta a avut trei copii: Ioan, născut la 23.10.1921, Martin, născut la 29.01.1923 și Sofia Ioana, născută la 25.12.1924⁸.

NIERLICH MIHAIL – s-a născut la 22.04.1886 în orașul Bistrița. El era fiul lui Nierlich Ioan și Nierlich Maria (născută Schuller). Era de profesie măsar (tâmplar). În luna octombrie 1907 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 22 honvezi din Târgu Mureș, iar în luna decembrie 1909 a fost trecut în rezervă. La 23.09.1911 s-a căsătorit cu Lang Maria, născută la 28.03.1894, fiica lui Lang Mihail și Lang Sofia (născută Klein), dar nu a avut copii împreună cu aceasta. În luna august 1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej și trimis pe front, unde a dispărut⁹.

3 ANBN, Fond *Invalizi, orfani și văduve de război*, inv. 805, dosar 1731, ff. 1-7.

4 Afecțiune cronică de natură tuberculoasă caracterizată prin inflamarea ganglionilor limfatici; *Ibidem*, inv. 805, dosar 1733, ff. 1-16.

5 ANBN, Fond *Invalizi, orfani și văduve de război*, inv. 805, dosar 1732, ff. 1-14.

6 *Ibidem*, inv. 805, dosar 1736, ff. 1-14.

7 *Ibidem*, inv. 805, dosar 1746, ff. 1-14.

8 *Ibidem*, inv. 805, dosar 1764, ff. 1-10.

9 *Ibidem*, inv. 805, dosar 1781, ff. 1-10.

NUȚIU MITRU – s-a născut la 10.10.1876 în orașul Bistrița. El era fiul lui Nuțiu Todor și Nuțiu Maria (născută Kerpian). Era de profesie zidar. La 15.10.1899 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Tintilicean Ana, născută la 18.02.1882, fiica lui Tintilicean Ioan și Tintilicean Ana (născută Majer). Împreună cu aceasta a avut patru copii: Măriuța, născută la 24.07.1900, Mitru, născut la 10.08.1902, Ana, născută la 28.07.1906 și Alexandru, născut la 07.06.1911. La 02.06.1916 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița și trimis pe front. La 05.12.1917 a dispărut din Spitalul militar din Lublin¹⁰.

ONCIU IOAN – s-a născut la 04.11.1868. El era fiul lui Onciu Ștefan și Onciu Casniana (născută Purcsel). În luna octombrie 1889 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 22 honvezi din Târgu Mureș, iar în anul 1891 a fost trecut în rezervă. La 17.05.1896 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Năsăudean Floarea, născută la 12.03.1873, fiica lui Năsăudean Ioan și Năsăudean Ana. Împreună cu aceasta a avut patru copii: Ana, născută la 30.10.1904, Dumitru, născut la 20.07.1907, Maria, născută la 23.06.1910 și Zamfira, născută la 23.02.1913. În primăvara anului 1916 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 22 honvezi din Târgu Mureș și trimis pe front. În luna noiembrie 1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră, iar la 23.07.1921 a încetat din viață în localitatea Șieuț. Soția sa, Onciu Floarea, a încetat din viață la 26.08.1926 în orașul Bistrița din cauza cancerului la stomac¹¹.

PAÁL RUDOLF – s-a născut la 20.12.1883. El era fiul lui Paál Ștefan și Paál Agnes (născută Gal). Era de profesie pantofar. În luna octombrie 1901 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 82 infanterie austro-ungară din Odorheiu Secuiesc. La 01.01.1902 a fost înaintat la gradul de caporal, iar în luna octombrie 1904 a fost trecut în rezervă. La 11.03.1906 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Bachner Ecaterina, născută la 29.10.1881, fiica lui Bachner Dănilă și Bachner Margareta (născută Göckel). Împreună cu aceasta a avut doi copii: Margareta, născută la 06.07.1906 și Rudolf, născut la 25.04.1908. La 18.08.1914 a fost mobilizat ca și caporal în cadrul Regimentului 82 infanterie austro-ungară din Odorheiu Secuiesc și trimis pe front. În luna noiembrie 1914 a căzut prizonier pe frontul rusesc, iar din iulie 1916 nu s-a mai știut nimic despre el¹².

PATACHI OCTAVIAN – s-a născut în anul 1898. El era fiul lui Patachi Vasile și Patachi Valeria. El a fost recrutat la 04.02.1917 ca soldat cu termen redus¹³ în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej și trimis pe frontul din Italia. În timpul luptelor de pe front la 27.10.1917 a fost împușcat în piciorul stâng și a suferit „amputația membrului inferior stâng în treimea superioară a coapsei”. Ca urmare, a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război. El a fost căsătorit și a avut împreună cu soția doi copii: Valeria, născută în anul 1924 și Octavian, născut în anul 1926. În anul 1934 s-a mutat în orașul Bistrița, unde a funcționat ca și judecător¹⁴.

PENTEKER ALBERT – s-a născut la 04.06.1882. El era fiul lui Penteker Carol și Penteker Eleonora (născută Krischker). Era de profesie croitor. În luna octombrie 1903 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în decembrie 1903 a fost trecut în rezervă. La 25.07.1908 s-a căsătorit cu Ruprecht Emilia, născută la 03.07.1882, fiica lui Ruprecht Eduard și Ruprecht Petronella (născută Krab). Împreună cu aceasta a avut opt copii: Albert, născut la 11.06.1906, Ernst, născut la 23.03.1909, Henrich, născut la 18.05.1910, Eduard, născut la 17.06.1911, Eleonora, născută la 02.02.1913, Elfrida, născută la 31.07.1914, Emilia, născută la 14.01.1919 și Walter, născut la 19.07.1921. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. La 02.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița și trimis pe front. În luna octombrie 1915 a primit concediu timp de trei luni ca invalid de război. În luna ianuarie 1916 a fost repartizat la Spitalul militar din Bistrița pentru serviciu auxiliar, iar în noiembrie 1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război. La 27.03.1923 a încetat din viață în orașul Bistrița din cauza pneumoniei¹⁵.

PENTEKER MARȚIAN – s-a născut la 25.07.1898. El era fiul lui Penteker Gheorghe și Penteker Maria (născută Kadar). Era de profesie calfă de zidar. În toamna anului 1916 a fost mobilizat în armata austro-un-

10 Oraș situat în estul Poloniei; *Ibidem*, inv. 805, dosar 1789, ff. 1-14.

11 *Ibidem*, inv. 805, dosar 1827, ff. 1-21.

12 *Ibidem*, inv. 805, dosar 1850, ff. 1-9.

13 Era student la Facultatea de drept.

14 ANBN, Fond *Invalizi, orfani și văduve de război*, inv. 618, dosar 4129, ff. 1, 4-7, 11, 12, 16.

15 *Ibidem*, inv. 805, dosar 1900, ff. 1-28.

gară în cadrul trenului¹⁶ Diviziei 12 austro-ungare din Sibiu. În primăvara anului 1918 a fost lăsat la vatră ca invalid de război. La 05.12.1920 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Portz Rosina, născută la 14.04.1896, fiica lui Portz Ioan și Portz Sofia (născută Fortleff). Împreună cu aceasta a avut un copil, Martin, născut la 07.01.1922. La 02.09.1921 a încetat din viață în orașul Bistrița din cauza inimii¹⁷.

PETRINGEL IOAN – s-a născut în orașul Bistrița. El era fiul lui Petringel Mitru și Petringel Maria (născută Macarie). La 01.10.1889 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița. În luna mai 1891 a fost înaintat la gradul de caporal, iar în decembrie 1892 a fost trecut în rezervă. La 06.02.1893 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Bilegan Florica, fiica lui Bilegan Mitru și Bilegan Veronica. Împreună cu aceasta a avut cinci copii: Ioan, născut la 09.12.1895, Alexandru, născut la 22.01.1899, Toader, născut în iunie 1901, Pavel, născut la 08.02.1903 și Teofil, născut la 15.03.1913. La 01.03.1916 a fost mobilizat ca și caporal în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița. La 23.07.1917 a fost disponibilizat pe timp nelimitat, fiind invalid de război. La 02.07.1924 a încetat din viață în orașul Bistrița din cauza tuberculozei pulmonare¹⁸.

PINTICAN GRIGORE – s-a născut la 23.01.1881 în localitatea Prislop (Liviu Rebreanu). El era fiul lui Pintican Ioan și Pintican Maria (născută Pop). În luna octombrie 1902 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în decembrie 1902 a fost trecut în rezervă. La 14.09.1911 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Spătar Rafila, născută la 20.03.1876, fiica lui Spătar Vasile și Spătar Ifsinie (născută Iluan), dar nu a avut copii împreună cu aceasta. În luna august 1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în luna septembrie 1914 a plecat pe frontul rusesc. După această dată nu s-a mai știut nimic de el¹⁹.

PLEȘCA VASILE – s-a născut la 09.01.1896. El era fiul lui Pleșca Ioan și Pleșca Fira (născută Hopârcă). La 15.06.1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița și trimis pe front. În timpul luptelor de pe front a fost rănit, fiind diagnosticat cu „aderență pleurală dreaptă, atrofia musculară a membrului inferior drept consecutivă unui calus vicios a tibiei în grad mare”. Ca urmare, la 25.12.1917 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război. La 02.11.1919 s-a căsătorit în localitatea Doroalea cu Ciocan Nastasia, născută la 07.01.1899, fiica lui Ciocan Vasile și Ciocan Floarea (născută Muntean). Împreună cu aceasta a avut un copil, Maria, născută la 11.02.1921. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. La 28.08.1923 a încetat din viață în orașul Bistrița din cauza tuberculozei pulmonare²⁰.

POP NICOLAE – s-a născut în anul 1868 în localitatea Tăure. El era fiul lui Pop Iftodie și Pop Titiana (născută Lorinț). În luna octombrie 1890 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în septembrie 1893 a fost trecut în rezervă. La 25.02.1894 s-a căsătorit în localitatea Blașfalău de Jos (Blăjenii de Jos) cu Vâncă Rafila. Împreună cu aceasta a avut un copil, Maria, născută în noiembrie 1903. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. La 05.04.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița și trimis pe front. La 24.04.1918 a încetat din viață în Spitalul militar din Krakau (Cracovia)²¹.

POP PAVEL – s-a născut la 01.10.1880 în orașul Bistrița. El era fiul lui Pop Daniel și Pop Ana (născută Echim). În luna octombrie 1901 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în decembrie 1901 a fost trecut în rezervă. La 22.02.1902 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Steeg Susana, născută la 22.08.1876, fiica lui Steeg Tobias și Steeg Catarina (născută Graf). Împreună cu aceasta a avut cinci copii: Cornelia, născută la 15.02.1903, Hildegard Ana, născută la 21.09.1904, Valeria, născută la 21.07.1908, Elena Aurelia, născută la 28.04.1910 și Emil Alexius, născut la 03.04.1915. La 04.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar ulterior a fost trimis pe front. În luna august 1914 a fost înaintat la gradul de fruntaș, în aprilie 1915 la gradul de caporal, în mai 1917 la gradul de sergent, iar în septembrie 1917 la gradul de plutonier. La 07.06.1918 a dispărut pe front²².

16 Unitate de sprijin logistic și de transport a diviziei.

17 ANBN, Fond *Invalizi, orfani și văduve de război*, inv. 805, dosar 1904, ff. 1-12.

18 *Ibidem*, inv. 805, dosar 1917, ff. 1-28.

19 *Ibidem*, inv. 805, dosar 1932, ff. 1-13.

20 *Ibidem*, inv. 805, dosar 1939, ff. 1-16.

21 Oraș situat în sudul Poloniei; *Ibidem*, inv. 805, dosar 2003, ff. 1-13.

22 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2007, ff. 1-17.

POSCHNER MIHAI – s-a născut la 21.03.1893. El era fiul lui Poschner Ioan și Poschner Maria (născută Schuller). În luna august 1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 12 obuziere și trimis pe front. În luna decembrie 1914 a fost concediat pe timp nelimitat și lăsat la vatră ca invalid de război. La 03.09.1916 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Klein Sofia, născută la 22.03.1896, fiica lui Klein Mihai și Klein Susana (născută Rehner). Împreună cu aceasta a avut doi copii: Mihai, născut la 25.03.1917 și Ioan, născut la 25.05.1920. La 03.05.1923 a încetat din viață în orașul Bistrița din cauza tuberculozei pulmonare. Soția sa, Poschner Sofia, a încetat din viață la 13.09.1924²³.

PREISLER MAURIȚIU – s-a născut la 15.12.1877 în comuna Vișeu de Sus din Județul Maramureș. El era fiul lui Preisler Iacob și Preisler Rachel. Era de meserie comerciant. Ulterior s-a stabilit în orașul Bistrița. El a aparținut contingentului 1898. În anul 1913 s-a căsătorit cu Marmorosch Cornelia, împreună cu care a avut doi copii: Mihai, născut la 21.02.1915 și Emanuela, născută la 07.12.1916. La 15.08.1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița. La 29.06.1916 a fost transferat la Zalău, la 04.09.1916 a fost mutat la Hajdúszoboszló²⁴, iar la 22.03.1917 a fost transferat la Cluj. În urma războiului s-a îmbolnăvit de „surditate monolaterală și bronșită cronică”, devenind invalid de război²⁵.

PRISLOPAN DUMITRU – s-a născut la 30.09.1876 în orașul Bistrița. El era fiul lui Prislopan Dumitru și Prislopan Flora (născută Racz). Era de profesie cărămidar. În luna octombrie 1897 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în septembrie 1900 a fost trecut în rezervă. La 31.01.1903 s-a căsătorit în localitatea Budacu Săsesc (Budacu de Jos) cu Burlean Teodora, născută la 08.05.1883, fiica lui Burlean Tănase și Burlean Domnița (născută Urs). Împreună cu aceasta a avut cinci copii: Fira, născută la 27.12.1905, Maria, născută la 26.03.1907, Ana, născută la 14.02.1910, Pavel, născut la 12.07.1911 și Dumitru, născut la 11.06.1914. La 05.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej și trimis pe front. La 14.09.1914 a căzut prizonier pe frontul din Serbia, iar la 28.04.1915 a încetat din viață în Spitalul militar din Zaicear din Serbia²⁶.

PUȘCAȘ GRIGORE – s-a născut la 15.01.1891 în localitatea Găureni (Aluniș). El era fiul lui Pușcaș Marțian. La 15.02.1914 s-a căsătorit în localitatea Jidovița (Lușca) cu Botan Maria, născută la 21.03.1897 în localitatea Prislop (Liviu Rebreanu), fiica lui Botan Vasile. În timpul Primului Război Mondial a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej și trimis pe front. În timpul luptelor de pe front a fost rănit, fiind diagnosticat cu „anchiloza articulației radiocarpene a mâinii stângi, lipsa policelui stâng, fractura vicios consolidată a radiusului stâng, atrofia brațului stâng”. Ca urmare, a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război²⁷.

RACZ MIKLOS – s-a născut la 06.02.1878. El era fiul lui Racz Iosif și Racz Maria (născută Berkes). La 30.07.1902 s-a căsătorit în localitatea Nyiregyhaza²⁸ cu Polyá Rozalia, născută la 02.04.1879, fiica lui Polyá Andrei și Polyá Varvara (născută Vaczi). El era de profesie muzicant. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. La 15.03.1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 71 infanterie austro-ungară din Trencin²⁹ și trimis pe front. În luna iunie 1915 a căzut prizonier pe frontul din Rusia. În luna decembrie 1917 a scris ultima scrisoare din captivitate, după care nu s-a mai știut nimic de el³⁰.

RATZ ALBERT – s-a născut la 15.03.1887. El era fiul lui Ratz Mihai și Sztamari Catalina. La 05.02.1912 s-a căsătorit în localitatea Milaș cu Gego Hermina, născută la 06.05.1892, fiica lui Gego Francisc și Fulop Maria. În timpul Primului Război Mondial a fost mobilizat ca soldat în cadrul armatei austro-ungare și trimis pe front. În anul 1916 a încetat din viață în timpul luptelor de pe front. Rămasă văduvă, soția sa, Ratz Hermina, s-a stabilit ulterior în orașul Bistrița³¹.

REDLICH WILHELM – s-a născut la 11.11.1894 în localitatea Tiha Bârgăului. El era fiul lui Redlich Solomon și Redlich Sarolta (născută Rabinovicz). Ulterior s-a stabilit în orașul Bistrița. La 11.11.1915 a fost

23 *Ibidem*, inv. 805, dosar 1941, ff. 1-28.

24 Oraș situat în estul Ungariei.

25 ANBN, Fond *Invalizi, orfani și văduve de război*, inv. 805, dosar 2034, ff. 1-7 și inv. 618, dosar 4290, ff. 2-5.

26 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2037, ff. 1-18.

27 *Ibidem*, inv. 618, dosar 4397, ff. 7, 8, 13, 17, 20.

28 Oraș situat în nord estul Ungariei.

29 Oraș situat în vestul Slovaciei.

30 ANBN, Fond *Invalizi, orfani și văduve de război*, inv. 805, dosar 2079, ff. 1-13.

31 *Ibidem*, inv. 618, dosar 4427, ff. 5, 8, 9, 15, 16.

mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar la 16.07.1916 a plecat pe front. La 20.11.1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră. În urma războiului s-a îmbolnăvit de „artrită și bronșită cronică”, devenind invalid de război³².

REICHARD ALDORF – s-a născut la 21.08.1888. El era fiul lui Farkas și Reichard Stuhl (născută Tobi). La 23.11.1911 s-a căsătorit în localitatea Chiraleș cu Rozenfeld Regina, născută la 23.07.1890, fiica lui Rozenfeld Mozes și Rozenfeld Betrala (născută Autsel). Împreună cu aceasta a avut cinci copii: Farkas, născut la 18.04.1916, Mendel, născut la 12.12.1918, Jeni, născută la 11.04.1921, Ella, născută la 06.08.1922 și Sofia, născută la 18.05.1924. El era de profesie comerciant. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. În timpul Primului Război Mondial a fost mobilizat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița și trimis pe front. În urma războiului s-a îmbolnăvit de „tuberculoză pulmonară dreaptă sub formă scleroză, cu bronșită cronică”, devenind invalid de război³³.

REICHERT EUGEN – a fost căsătorit cu Ilieșiu Claudia împreună cu care a avut trei copii. El era de profesie inginer. În timpul Primului Război Mondial a fost mobilizat în cadrul Batalionului 23 vânători austro-ungar din Târgu Mureș și trimis pe front. El a avut gradul de cadet plutonier. În anul 1916 a încetat din viață în timpul luptelor de pe front³⁴.

REMAN MIHAI – s-a născut la 26.04.1888 în localitatea Bretea. El era fiul lui Reman Ioan și Reman Șarolta (născută Farkas). La 07.10.1907 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în luna noiembrie 1913 a fost trecut în rezervă. La 08.01.1914 s-a căsătorit în localitatea Sărata cu Pap Zsuzsanna, născută la 11.06.1893, fiica lui Pap György și Pap Iuliana (născută Sas). Împreună cu aceasta a avut nouă copii: Iuliana, născută la 28.06.1914, Peter, născut la 28.08.1916, Mihai, născut la 07.01.1920, Ioan, născut la 30.01.1923, Ștefan, născut la 18.02.1925, Öcsi, născut la 17.04.1926, Gheorghe, născut la 21.11.1930, Andrei, născut la 21.10.1932 și Alexandru, născut la 03.08.1935. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. La 28.07.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 austro-ungar de infanterie austro-ungară din Bistrița și trimis pe front. În luna februarie 1916 a fost înaintat la gradul de fruntaș. În timpul războiului s-a îmbolnăvit, fiind diagnosticat cu „lipsa globului ocular stâng, cicatrice retractilă palmară stângă cu anchiloza degetelor doi, trei și patru în extensiune”. Ca urmare, în luna martie 1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război³⁵.

ROSCH IULIU – s-a născut la 25.10.1888 în localitatea Sebeșul Săsesc (Sebeș). El era fiul lui Rosch George și Rosch Ida (născută Somsay). Era de profesie calfă de coșar. În luna octombrie 1909 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 9 husari din Gherla. În luna decembrie 1910 a fost înaintat la gradul de caporal, iar în septembrie 1911 a fost trecut în rezervă. La 24.12.1915 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Rozner Roza, născută la 20.04.1890, fiica lui Rozner Ludovic și Rozner Maria (născută Henning). Împreună cu aceasta a avut un copil, Aladar, născut la 18.05.1912. La 02.08.1914 a fost mobilizat ca și caporal în cadrul Regimentului 9 husari din Gherla și trimis pe front. În luna mai 1915 a fost înaintat în gradul de sergent. În luna iunie 1916 a scris ultima scrisoare de pe câmpul de luptă, după care nu s-a mai știut nimic de el³⁶.

ROSENBERG MARTIN – s-a născut la 12.12.1892 în localitatea Chiciudul de Câmpie (Miceștii de Câmpie). El era fiul lui Rosenberg Isac și Rosenberg Sara (născută Bercovici). La 08.07.1913 s-a căsătorit în localitatea Herina cu Ionas Lea, născută la 06.09.1889, fiica lui Ionas Isac și Ionas Hani (născută Hirsch). El era de profesie păpuțar. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. În luna octombrie 1913 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în iulie 1914 a fost mobilizat și trimis pe front. În toamna anului 1914 a căzut prizonier pe frontul din Rusia. În luna ianuarie 1915 a scris ultima scrisoare, după care nu s-a mai știut nimic de el³⁷.

ROSENFELD SOLOMON – s-a născut la 30.04.1888 în localitatea Budacul Mic (Buduş). El era fiul lui Rosenfeld Herman Hirsch și Rosenfeld Roza (născută Ber). Era de profesie contabil. La 01.10.1910 a fost

32 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2097, ff. 1-7.

33 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2099, ff. 1-17.

34 *Ibidem*, inv. 618, dosar 4604, ff. 1, 3, 5.

35 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2106, ff. 1-23 și inv. 618, dosar 4639, ff. 8, 10, 11, 14, 15, 17.

36 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2122, ff. 1-14.

37 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2123, ff. 1-6.

încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 66 infanterie austro-ungară din Ungvar³⁸. La 15.12.1910 a fost înaintat la gradul de fruntaș, la 06.03.1911 la gradul de caporal, la 16.06.1911 la gradul de sergent, la 06.09.1911 la gradul de plutonier, iar ulterior a fost trecut în rezervă. La 06.08.1914 s-a căsătorit în orașul Târgu Mureș cu Weisz Paula, născută la 30.09.1889, fiica lui Weisz Martin și Weisz Sali (născută Rosenfeld). La 04.08.1914 a fost mobilizat ca și plutonier în cadrul Regimentului 66 infanterie austro-ungară din Ungvar și trimis pe front. În momentul încorporării a avut domiciliul în orașul Bistrița. La 09.09.1914 a dispărut pe front. Rămasă văduvă, soția sa, Rosenfeld Paula, s-a recăsătorit la 29.11.1927 cu Ferenczi Iosif³⁹.

ROTMANN CAROL – s-a născut la 08.11.1873. El era fiul lui Rotmann Mihai și Rotmann Carolina (născută Geist). Era de profesie maistru de tâmplar. În luna octombrie 1894 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej. În luna decembrie 1895 a fost înaintat la gradul de caporal, iar în septembrie 1897 a fost trecut în rezervă. La 09.06.1906 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Kisch Ema, născută la 10.03.1883, fiica lui Kisch Albert și Kisch Charlota (născută Lani). Împreună cu aceasta a avut un copil, Ema, născută la 09.03.1907. La 04.08.1914 a fost mobilizat ca și caporal în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în august 1914 a fost înaintat la gradul de sergent. La 13.11.1917 a încetat din viață în Spitalul militar din Dej⁴⁰.

RÖZLING PETRU – s-a născut la 21.03.1885. El era fiul lui Rözling Toma și Rözling Barbara. În anul 1910 s-a căsătorit cu Keresztes Roza. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. La 15.08.1914 a plecat pe frontul din Galiția împreună cu Regimentul 33 infanterie austro-ungară din Arad. La 28.01.1915 a căzut prizonier pe frontul din Rusia și a fost internat în Spitalul din Rostov din Rusia. El s-a întors acasă bolnav din război, fiind diagnosticat cu „varice profunde cu edem pronunțat a gambelor”⁴¹.

RUHRIG IOAN – s-a născut la 10.10.1886. El era fiul lui Ruhrig Martin și Ruhrig Sofia (născută Entesch). Era de profesie calfă de tipograf. În luna octombrie 1907 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în noiembrie 1907 a fost trecut în rezervă. La 09.11.1912 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Göckler Maria, născută la 17.06.1894, fiica lui Göckler Mihail și Göckler Sofia (născută Mosz). Împreună cu aceasta a avut un copil, Ioan, născut la 15.08.1913. La 02.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej. În luna februarie 1915 a fost înaintat la gradul de caporal, în mai 1917 la gradul de sergent, iar în februarie 1918 la gradul de plutonier. La 20.08.1918 a încetat din viață în Spitalul militar din Arad. Rămasă văduvă, soția sa, Ruhrig Maria, s-a recăsătorit la 18.06.1921 cu Penteker Martin⁴².

RUS ANDRON – s-a născut la 07.09.1882 în localitatea Ilva Mare. El era fiul lui Rus Mihăilă. La 10.07.1912 s-a căsătorit în localitatea Ilva Mare cu Gălan Lucreția, născută la 05.04.1896, fiica lui Gălan Simion. În timpul Primului Război Mondial a fost mobilizat ca soldat în cadrul armatei austro-ungare și trimis pe front, unde, la 30.06.1915 a încetat din viață. Rămasă văduvă, soția sa Rus Lucreția s-a mutat ulterior în orașul Bistrița⁴³.

RUS GHEORGHE – s-a născut la 18.12.1878 în localitatea Teaca. El era fiul lui Rus Paraschiva. În luna octombrie 1899 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Batalionului de vânători austro-ungar din Galiția, iar în septembrie 1902 a fost trecut în rezervă. La 08.06.1913 s-a căsătorit în localitatea Șieu-Măgheruș cu Iacobebe Ludovica, născută la 04.08.1890, fiica lui Iacobebe Iosif și Iacobebe Susana (născută Tancian). Împreună cu aceasta a avut un copil, Maria, născută la 24.03.1913. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. La 03.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în decembrie 1914 a căzut prizonier pe frontul din Serbia. La 28.02.1915 a scris ultima scrisoare din prizonierat, după care nu s-a mai știut nimic de el⁴⁴.

RUSU DUMITRU – s-a născut la 03.07.1876. El era fiul lui Rusu Dumitru și Rusu Florica (născută Sas). La 10.07.1899 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Feldrihan Florica, născută la 16.03.1882, fiica lui Feldrihan

38 Oraș situat în vestul Ucrainei.

39 ANBN, Fond *Invalizi, orfani și văduve de război*, inv. 805, dosar 2145, ff. 1-11.

40 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2144, ff. 1-14.

41 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2146, ff. 1-8.

42 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2150, ff. 1-17.

43 *Ibidem*, inv. 618, dosar 4630, ff. 1, 7, 14, 16.

44 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2167, ff. 1-14.

Gheorghe și Feldrihan Nastasia (născută Pascu). Împreună cu aceasta a avut șase copii: Alexandru, născut la 03.01.1902, Veronica, născută la 29.10.1903, Dumitru, născut la 02.10.1905, Marian, născut la 18.09.1907, Aurel, născut la 24.03.1912 și Elena, născută la 04.08.1914. El era de profesie calfă de zidar. La 02.08.1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej și trimis pe front. În luna septembrie 1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război. La 18.11.1920 a încetat din viață în orașul Bistrița din cauza unei pneumonii⁴⁵.

SAI ANDREI – s-a născut la 30.11.1883 în localitatea Brâncovinești, din Județul Mureș-Turda. El era fiul lui Sai Carol și Sai Susana (născută Cacas Buta). Era de profesie muzicant. În luna octombrie 1905 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 22 honvezi din Târgu Mureș, iar în decembrie 1905 a fost trecut în rezervă. La 30.09.1908 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Tini Ileana, născută la 26.03.1888, fiica lui Tini Gheorghe și Tini Maria (născută Stancsu). Împreună cu aceasta a avut trei copii: Elisabeta, născută la 11.12.1905, Aurora, născută la 02.04.1911 și Elsa, născută la 27.11.1912. La 02.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 22 honvezi din Târgu Mureș, iar în mai 1915 a căzut prizonier pe frontul din Rusia. În luna martie 1918 a scris ultima scrisoare din captivitate, după care nu s-a mai știut nimic de el⁴⁶.

SAI LUDOVIC – era fiul lui Sai Daniel. La 11.09.1888 s-a căsătorit în localitatea Breaza cu Sigmirean Terezia. El era de profesie muzicant. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. La 01.03.1916 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar la 03.08.1917 a încetat din viață în Spitalul militar din Timișoara⁴⁷.

SÂNGEORZAN DUMITRU – s-a născut la 11.07.1884 în orașul Bistrița. El era fiul lui Sângeorzan Dumitru și Sângeorzan Florica (născută Pop). A fost frate cu Sângeorzan Ioan. Era de profesie zidar. La 09.02.1908 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Lup Maria, născută la 12.07.1887, fiica lui Lup Mitru și Lup Fira (născută Nagy). Împreună cu aceasta a avut trei copii: George, născut la 06.05.1909, Ioan, născut la 25.06.1911 și Florica, născută la 01.04.1914. La 03.01.1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar la 09.08.1916 a căzut prizonier pe frontul din Rusia. În luna aprilie 1918 a scris ultima scrisoare din prizonierat, după care nu s-a mai știut nimic de el⁴⁸.

SÂNGEORZAN IOAN – s-a născut la 17.02.1888 în orașul Bistrița. El era fiul lui Sângeorzan Dumitru și Sângeorzan Florica (născută Pop). A fost frate cu Sângeorzan Dumitru. La 15.10.1911 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Bârlean Maria, născută la 06.11.1892, fiica lui Bârlean Vasile și Bârlean Maria (născută Năsăudean). Împreună cu aceasta a avut trei copii: Maria, născută la 20.07.1912, Margareta, născută la 27.08.1914 și Ioan, născut la 29.04.1916. El era de profesie zidar. În luna decembrie 1916 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița. În luna iunie 1917 a plecat pe frontul din Bucovina, după care nu a mai dat nici un semn de viață⁴⁹.

SÂRB TOMA – s-a născut la 20.07.1878 în localitatea Mintiu. El era fiul lui Sârb Ieremia și Sârb Ileana. În luna octombrie 1898 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în septembrie 1901 a fost trecut în rezervă. La 03.02.1904 s-a căsătorit în localitatea Dumitra Mare cu Mureșan Maria, născută la 27.11.1886, fiica lui Mureșan Alexa și Mureșan Maria (născută Simon). Împreună cu aceasta a avut trei copii: Dumitru, născut la 22.12.1904, Elena, născută la 20.08.1908 și Ioan, născut la 06.04.1912. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. La 02.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în luna octombrie 1914 a dispărut pe frontul din Serbia⁵⁰.

SCHLESINGER MIHAIL – s-a născut la 11.04.1874 în orașul Bistrița. El era fiul lui Schlesinger Martin și Schlesinger Caterina (născută Eibner). Era de profesie zidar. La 02.09.1892 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița. La 06.12.1892 a fost înaintat la gradul de fruntaș, la 05.05.1893 la gradul de caporal, la 06.09.1894 la gradul de sergent, iar la

45 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2189, ff. 1-19.

46 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2207, ff. 1-16.

47 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2208, ff. 1-13.

48 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2217, ff. 1-15 și inv. 618, dosar 2219, ff. 1-16.

49 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2217, ff. 1-15 și inv. 618, dosar 2218, ff. 1-16.

50 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2226, ff. 1-15.

07.09.1895 a fost trecut în rezervă. La 22.01.1896 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Krätner Maria, născută la 06.07.1878, fiica lui Krätner Martin și Krätner Margareta (născută Fuhrmann). Împreună cu aceasta a avut șase copii: Maria, născută la 21.02.1899, Martin, născut la 02.08.1904, Sofia, născută la 29.01.1907, Mihai, născut la 07.03.1910, Ioan, născut la 08.09.1914 și Samuel, născut la 08.07.1917. La 01.08.1914 a fost mobilizat ca sergent în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar la 12.09.1914 a fost înaintat la gradul de plutonier. În urma războiului s-a îmbolnăvit, fiind diagnosticat cu „atrofia nervului optic drept”. Ca urmare, la 12.07.1916 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război⁵¹.

SCHNEIDER ITZIC – s-a născut la 21.03.1886 în orașul Bistrița. El era fiul lui Schneider Leib și Schneider Chane (născută Blan). Era de profesie comerciant. În luna octombrie 1906 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în decembrie 1906 a fost trecut în rezervă. La 20.11.1910 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Frank Estera, născută la 03.02.1889, fiica lui Frank Rafila. Împreună cu aceasta a avut doi copii: Frieda, născută la 13.10.1911 și Leopold, născut la 08.07.1913. La 04.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în luna octombrie 1915 a dispărut pe câmpul de luptă⁵².

SCHULLER ALBERT – s-a născut la 13.05.1874. El era fiul lui Schuller Mihail și Schuller Elisabeta (născută Beinhart). Era de profesie fierar. În luna octombrie 1895 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului husari 9 din Dej, iar în septembrie 1897 a fost trecut în rezervă. La 31.01.1901 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Fleischer Luiza, născută la 14.09.1872, fiica lui Fleischer Friederic și Fleischer Carolina (născută Schuster). La 04.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, în toamna anului 1915 a fost înaintat la gradul de caporal, în toamna anului 1916 la gradul de sergent, iar în primăvara anului 1918 la gradul de plutonier. La 01.11.1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră, iar la 06.03.1919 a încetat din viață în orașul Bistrița din cauza aprinderii de plămâni⁵³.

SCHUSTER FRIEDERICH – s-a născut la 23.11.1873. El era fiul lui Schuster Frideric și Schuster Rozalia (născută Hanshans). Era de profesie frizer. În luna octombrie 1894 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița. În luna decembrie 1894 a fost înaintat la gradul de caporal, în decembrie 1895 la gradul de sergent, iar în septembrie 1897 a fost trecut în rezervă. La 25.08.1898 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Lukes Ida, născută la 26.12.1873, fiica lui Lukes Carol și Lukes Ida (născută Raupenstrauch). Împreună cu aceasta a avut opt copii: Ida, născută la 17.06.1899, Friederich, născut la 31.10.1900, Elena, născută la 16.04.1902, Emma, născută la 01.05.1904, Hilda, născută la 19.01.1906, Oscar, născut la 16.10.1907, Augusta, născută la 03.08.1909 și Artur, născut la 14.03.1914. În luna iulie 1915 a fost mobilizat ca sergent în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar la 01.04.1916 a încetat din viață în Spitalul militar din Bistrița din cauza tuberculozei pulmonare⁵⁴.

SECARĂ MITRU IOAN – s-a născut la 01.07.1887 în orașul Bistrița. El era fiul lui Secară Ioan și Secară Florica (născută Cepănar). La 08.03.1913 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Morar Ana, născută la 28.08.1895, fiica lui Morar Grigore și Morar Sofia (născută Moldovan). Împreună cu aceasta a avut un copil, Fironica, născută la 27.03.1914. La 15.03.1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în luna iulie 1916 a căzut prizonier pe frontul din Italia. În toamna anului 1917 a scris ultima scrisoare din captivitate, după care nu s-a mai știut nimic de el⁵⁵.

SENARIU LAZĂR – s-a născut la 17.04.1885. El era fiul lui Senariu George și Senariu Gafta (născută Săsărman). La 11.07.1909 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Daichendt Sofia, născută la 28.01.1885, fiica lui Daichendt Sofia. Împreună cu aceasta a avut doi copii: Maria, născută la 08.02.1910 și Martin, născut la 07.08.1913. El era de profesie sitar⁵⁶. La 15.02.1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar la 24.06.1915 a fost rănit pe câmpul de luptă. La 24.08.1918 a primit concediu timp de trei luni, în noiembrie 1918 a fost demobilizat, iar la 07.05.1919 a încetat din viață în orașul Bistrița din cauza tuberculozei pulmonare⁵⁷.

51 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2243, ff. 1-25 și inv. 618, dosar 4837, ff. 2, 11, 12, 19, 32, 36, 37.

52 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2247 B, ff. 1-14.

53 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2254, ff. 1-13.

54 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2256, ff. 1-17.

55 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2274, ff. 1-14.

56 Meseriaș care confecționează site.

57 ANBN, Fond *Invalizi, orfani și văduve de război*, inv. 805, dosar 2308, ff. 1-15.

SENI GHEORGHE – s-a născut la 25.03.1882 în comuna Rebrîșoara. El era fiul lui Seni Petru. La 10.02.1907 s-a căsătorit în localitatea Rebrîșoara cu Moldovan Nastasia, născută la 25.11.1888 în localitatea Rebrîșoara, fiica lui Moldovan Ștefan. În timpul Primului Război Mondial a fost mobilizat în cadrul armatei austro-ungare și trimis pe front, unde a dispărut. Rămasă văduvă, soția sa, Seni Nastasia și-a stabilit ulterior domiciliul în orașul Bistrița⁵⁸.

SEUCEA ȘTEFAN – s-a născut la 07.01.1888 în localitatea Mocod. El era fiul lui Seucea Ioan și Seucea Nastasia (născută Dănilă). Era de profesie cizmar. În luna octombrie 1906 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, în iulie 1909 a fost înaintat la gradul de caporal, iar în septembrie 1909 a fost trecut în rezervă. La 12.02.1910 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Oprea Salomea, născută la 25.04.1890, fiica lui Oprea Ioan și Oprea Maria (născută Marțian). Împreună cu aceasta a avut un copil, Leon, născut la 03.05.1911. La 01.08.1914 a fost mobilizat ca și caporal în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, în noiembrie 1914 a fost înaintat în gradul de sergent, iar la 24.06.1915 a dispărut pe câmpul de luptă⁵⁹.

SIDOR PAVEL – s-a născut la 08.03.1890 în orașul Bistrița. El era fiul lui Sidor Mitru și Sidor Maria (născută Căilean). S-a căsătorit în orașul Bistrița cu Dohotar Zamfira, născută la 01.10.1891, fiica lui Dohotar Ioan și Dohotar Ana (născută Moldovan). Împreună cu aceasta a avut un doi copii: Floarea, născută la 03.01.1914 și Pavel, născut la 19.09.1915. În luna iunie 1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în octombrie 1916 a încetat din viață pe muntele Armata de pe frontul din Italia, în timpul unui bombardament de aviație. Rămasă văduvă, soția sa, Sidor Zamfira, a mai avut un copil, pe Ioan, născut la 27.05.1919⁶⁰.

SIGMIREAN GHEORGHE – s-a născut la 08.12.1872 în orașul Bistrița. El era fiul lui Sigmirean George și Sigmirean Maria (născută Doroftei). În luna octombrie 1893 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în septembrie 1896 a fost trecut în rezervă. La 22.02.1908 s-a căsătorit în localitatea Budacu Săsesc (Budacu de Jos) cu Măgerușan Dochița, născută la 10.10.1883, fiica lui Măgerușan Toder și Măgerușan Maria (născută Lupașc). Împreună cu aceasta a avut un copil, Mărioara, născută la 17.04.1916. La 03.10.1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în luna iunie 1916 a dispărut pe frontul din Polonia⁶¹.

SILAȘI DIONISIU – s-a născut la 18.05.1867 în orașul Bistrița. El era fiul lui Silași Eremia și Silași Irina (născută Boerean). La 18.11.1901 s-a căsătorit în localitatea Năsăud cu Avram Aspasia, născută la 08.10.1887, fiica lui Avram Ioan și Avram Maria (născută Oltean). Împreună cu aceasta a avut un doi copii: Ioan, născut la 08.06.1903 și Alexandru, născut la 27.02.1905. El era de profesie funcționar. La 16.11.1916 a fost mobilizat ca și caporal în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița. La 21.02.1920 a încetat din viață în localitatea Săplac⁶².

SIMBOAN VASILE – s-a născut la 05.03.1885 în localitatea Țigău. El era fiul lui Simboan Petre și Simboan Florica (născută Lechințan). În luna octombrie 1902 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în septembrie 1905 a fost trecut în rezervă. La 14.11.1909 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Moldovan Maria, născută la 23.05.1887, fiica lui Moldovan Vasile și Moldovan Ana (născută Circ). La 02.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în august 1914 a plecat pe frontul din Rusia. Ulterior a scris câteva scrisori acasă, după care nu s-a mai știut nimic de el⁶³.

SIMION PAVEL – s-a născut la 31.07.1896 în orașul Bistrița. El era fiul lui Simion Mitru și Simion Florica (născută Solovestru). La 15.09.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița. La 26.01.1916 a fost rănit pe frontul din Italia. În urma răniilor suferite a fost diagnosticat cu „cicatrice multiple și intense pe gât și pe torace”. Ca urmare, la 16.03.1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război. La 25.01.1919 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Micits Maria, născută la 18.05.1898, fiica

58 *Ibidem*, inv. 618, dosar 4858, ff. 3, 9, 11, 14.

59 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2283, ff. 1-13.

60 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2285, ff. 1-16.

61 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2225, ff. 1-13.

62 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2291, ff. 1-11.

63 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2295, ff. 1-12.

lui Micits Ioan și Micits Susana (născută Csec). Împreună cu aceasta a avut trei copii: Alexandru, născut la 17.06.1920, Pavel, născut la 25.05.1923) și Titus, născut la 07.10.1928⁶⁴.

SOCACIU PAVEL – s-a născut la 28.06.1886. El era fiul lui Socaciu Tivadar. La 12.03.1913 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Șutea Iftinia, născută la 16.05.1888. În timpul Primului Război Mondial a fost mobilizat ca soldat în cadrul armatei austro-ungare și trimis pe front. În toamna anului 1918 a încetat din viață în Spitalul militar din Cluj în urma rănilor primite pe front⁶⁵.

SOLOMON ISAC – s-a născut la 24.01.1872 în localitatea Nimigea Ungurească (Nimigea de Jos). El era fiul lui Solomon Iosif și Solomon Ileana (născută Weinstok). În luna octombrie 1893 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Batalionului 28 austro-ungar de vânători de munte, iar în septembrie 1896 a fost trecut în rezervă. La 23.03.1897 s-a căsătorit în localitatea Chiraleș cu Beck Sima, născută la 15.09.1875, fiica lui Beck David și Beck Zanfira (născută Rosenberg). Împreună cu aceasta a avut șase copii: Cilli, născută la 14.08.1900, David, născut la 17.07.1903, Serena, născută la 30.01.1906, Herman, născut la 20.12.1907, Sarolta, născută la 03.10.1912 și Iosif, născut la 06.03.1915. El era de profesie măsar (tâmplar). Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. În luna noiembrie 1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar la 08.05.1916 a plecat pe frontul din Rusia. În luna iunie 1916 a scris din captivitate, după care nu s-a mai știut nimic de el⁶⁶.

SOLOVĂSTRU DUMITRU – s-a născut la 14.05.1886 în orașul Bistrița. El era fiul lui Solovăstru Gheorghe și Solovăstru Maria (născută Rațiu). Era de profesie cărămidar, apoi a devenit pădurar. La 01.10.1909 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar la 30.12.1909 a fost trecut în rezervă. La 23.01.1910 s-a căsătorit în orașul Bistrița, cu Luca Floarea, născută la 13.01.1891, fiica lui Luca Dumitru și Luca Luisa (născută Bob). Împreună cu aceasta a avut patru copii: Gheorghe, născut la 28.03.1910, Firoana, născută la 25.07.1912, Dumitru, născut la 29.11.1919 și Vasile, născut la 14.07.1921. La 03.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej. În timpul luptelor de pe front a fost rănit, fiind diagnosticat cu „pierdere de substanță din osul parietal stâng și ușoară atrofie a mâinii drepte”. Ca urmare, la 15.10.1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război⁶⁷.

SUCIU GRIGORE – s-a născut la 28.03.1885 în comuna Iuș (Fântânele). El era fiul lui Suciu Simion și Suciu Gacia (născută Gacia). Era de profesie muncitor zilier. În luna octombrie 1906 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului de cale ferată austro-ungară din Korneuburg⁶⁸, iar în decembrie 1907 a fost trecut în rezervă cu gradul de caporal. La 08.02.1912 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Marc Iuliana, născută la 20.02.1891, fiica lui Marc Todor și Marc Lidi (născută Csont). Împreună cu aceasta a avut doi copii: Grigore, născut la 01.03.1915 și Elena, născută la 27.07.1917. La 15.02.1915 a fost mobilizat ca și caporal în cadrul Regimentului de cale ferată austro-ungară din Korneuburg, iar în ianuarie 1916 a fost înaintat la gradul de sergent. La 23.08.1918 a încetat din viață în Spitalul militar din Korneuburg din cauza „trudelor de război”⁶⁹.

TĂNASE PAVEL – s-a născut la 11.03.1896 în orașul Bistrița. El era fiul lui Tănase Ioan și Tănase Floarea (născută Breșfelean). El nu a fost căsătorit. Era de profesie zidar. La 17.01.1917 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în anul 1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război. La 01.01.1925 a încetat din viață în orașul Bistrița din cauza tuberculozei pulmonare⁷⁰.

THESSLER MARTIN – s-a născut la 18.09.1887 în orașul Bistrița. El era fiul lui Theissler Ioan și Theissler Maria (născută Wolf). În luna octombrie 1908 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, în vara anului 1909 a fost înaintat în gradul de fruntaș, iar în septembrie 1910 a fost trecut în rezervă. La 03.12.1910 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Bressler Maria, născută la 03.02.1893, fiica lui Bressler Martin și Bressler Maria (născută Grafi). Împreună cu aceasta a avut

64 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2296, ff. 1-17.

65 *Ibidem*, inv. 618, dosar 5373, ff. 8, 10, 12-14.

66 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2213, ff. 1-15.

67 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2317, ff. 1-22 și inv. 618, dosar 5043, ff. 3-8

68 Oraș situat în nord estul Austriei.

69 Eforturilor depuse în timpul serviciului militar; ANBN, Fond *Invalizi, orfani și văduve de război*, inv. 618, dosar 4901, ff. 15, 16, 21-23.

70 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2460, ff. 1-17.

trei copii: Maria, născută la 03.09.1911, Catarina, născută la 05.08.1913 și Gheorghe, născut la 11.02.1915. La 03.08.1914 a fost mobilizat ca fruntaș în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar la 01.11.1914 a dispărut pe câmpul de luptă⁷¹.

TINI RUDOLF – s-a născut la 04.07.1884. El era fiul lui Tini Anton și Tini Agnes (născută Istoc). La 04.09.1908 s-a căsătorit în localitatea Storojineț din Bucovina cu Budenciuc Elena, născută la 07.01.1889, fiica lui Budenciuc Procopie și Budenciuc Eufrosina (născută Parașciuc). Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. El era de profesie muzicant. În luna august 1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar la 22.06.1916 a încetat din viață în orașul Bistrița de „ramoliment”⁷².

TITIENI GRIGORE – s-a născut la 24.03.1872 în localitatea Sântioana. El era fiul lui Titieni Ioan și Titieni Maria (născută Lup). În luna octombrie 1905 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul trenului Diviziei 12 austro-ungare din Sibiu, iar în septembrie 1908 a fost trecut în rezervă. La 16.10.1906 s-a căsătorit cu Maria (născută Tămaș). Împreună cu aceasta a avut un copil, Anton, născut la 15.05.1902. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. El era de profesie lăcătuș. La 02.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul trenului Diviziei 12 austro-ungare din Sibiu. În luna decembrie 1915 a primit concediu pentru scurt timp, după care a plecat pe câmpul de luptă și nu s-a mai știut nimic de el⁷³.

TÖPER MARTIN – s-a născut la 27.11.1886 în orașul Bistrița. El era fiul lui Töper Ioan și Töper Maria (născută Hendel). La 01.10.1906 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 35 artilerie austro-ungară din Cluj, în decembrie 1907 a fost înaintat la gradul de caporal, iar la 15.09.1909 a fost trecut în rezervă. La 22.09.1912 s-a căsătorit cu Hofgraff Catarina, născută la 12.02.1894, fiica lui Hofgraff George și Hofgraff Catarina (născută Weinricle). Împreună cu aceasta a avut doi copii: Maria, născută la 28.01.1913 și Sofia, născută la 14.08.1914. La 02.08.1914 a fost mobilizat ca și caporal în cadrul Regimentului 35 artilerie austro-ungară din Cluj, în luna septembrie 1915 a fost înaintat la gradul de sergent, iar la 28.06.1916 a dispărut pe câmpul de luptă⁷⁴.

TURC PAVEL – s-a născut la 02.05.1886. El era fiul lui Turc George și Turc Fira (născută Cepănari). La 06.02.1910 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Lupu Susana, născută la 02.05.1890, fiica lui Lupu Mitru și Lupu Fira (născută Nagy). Împreună cu aceasta a avut doi copii: Maria, născută la 17.12.1910 și Pavel, născut la 28.12.1911. El era de profesie calfă de zidar. În luna februarie 1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în aprilie 1915 a căzut prizonier pe frontul din Rusia. În luna octombrie 1917 a scris din prizonierat, după care nu s-a mai știut nimic de el⁷⁵.

TURNUMATRA DUMITRU – s-a născut la 03.10.1873. El era fiul lui Turnumatra Ioan și Turnumatra Maria (născută Biro). La 01.10.1894 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar în luna septembrie 1897 a fost trecut în rezervă. La 31.01.1898 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Petringel Paraschiva, născută la 25.10.1877, fiica lui Petringel Dumitru și Petringel Maria (născută Macarie). Împreună cu aceasta a avut doi copii: Maria, născută la 02.02.1899 și Florica, născută la 13.04.1910. La 01.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar la 12.06.1916 a fost înaintat la gradul de caporal. În timpul luptelor de pe front a fost rănit fiind diagnosticat cu „calus femural stâng cu scurtare de 7 cm și anchiloza genunchiului stâng”. Ca urmare, în luna decembrie 1917 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război⁷⁶.

URS DUMITRU – s-a născut la 08.09.1878. El era fiul lui Urs Mihailă și Urs Floarea (născută Moldovan). În luna octombrie 1895 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 22 honvezi din Târgu Mureș, iar în decembrie 1897 a fost trecut în rezervă. La 08.02.1903 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Bălan Rodovica, născută la 27.03.1882, fiica lui Bălan Toader și Bălan Maria (născută Marțian). Împreună cu aceasta a avut doi copii: Mihai, născut la 20.12.1903 și Maria, născută la 26.12.1906. La 30.04.1915 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 22 honvezi din Târgu Mureș, iar în vara anului 1915 a dispărut pe câmpul de luptă⁷⁷.

71 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2470, ff. 1-15 și inv. 618, dosar 5651, f. 15.

72 Decrepitudine; *Ibidem*, inv. 805, dosar 2503, ff. 1-11.

73 ANBN, Fond *Invalizi, orfani și văduve de război*, inv. 805, dosar 2508, ff. 1-10.

74 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2580, ff. 1-14.

75 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2561, ff. 1-14.

76 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2567, ff. 1-14.

77 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2597, ff. 1-12.

URS IOAN – s-a născut la 25.12.1883 în orașul Bistrița. El era fiul lui Urs Ioan și Urs Maria (născută Moldovan). În luna octombrie 1902 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, în primăvara anului 1903 a fost înaintat la gradul de fruntaș, în iarna anului 1903 a fost înaintat la gradul de caporal, iar în septembrie 1905 a fost trecut în rezervă. La 26.06.1909 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Moldovan Maria, născută la 15.04.1893, fiica lui Moldovan Tașgher și Moldovan Floarea (născută Pascu). Împreună cu aceasta a avut un copil, Pavel, născut la 23.02.1912. La 01.08.1914 a fost mobilizat ca și caporal în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar la 21.09.1914 a căzut prizonier pe frontul din Rusia. În luna februarie 1918 a scris ultima scrisoare din prizonierat, după care nu s-a mai știut nimic de el. Rămasă văduvă, soția sa, Urs Maria, s-a recăsătorit la 27.06.1924 cu Berbecariu Dumitru, de care mai târziu a divorțat⁷⁸.

URS MIHAI – s-a născut la 25.07.1889 în orașul Bistrița. El era fiul lui Urs Mitru și Urs Florica. În luna iulie 1915 a plecat împreună cu Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița pe frontul din Italia. În luna februarie 1916 a fost rănit, fiind diagnosticat cu „cicatrice în regiunea externă a genunchiului stâng și paralizia nervului facial”. Ca urmare, în luna iunie 1917 a fost lăsat la vatră ca invalid de război. În anul 1920 s-a căsătorit cu Hulpea Palagia. Împreună cu aceasta a avut cinci copii: Maria, născută în anul 1922, Aurel, născut în anul 1924, Elena, născută în anul 1926, Mihai, născut în anul 1929 și Letiția, născută în anul 1935⁷⁹.

URS PAVEL – s-a născut la 18.03.1891. El era fiul lui Urs Ioan și Urs Maria (născută Becheș). El era de profesie calfă de zidar. La 15.10.1912 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, la 04.06.1913 a fost înaintat la gradul de fruntaș, la 02.04.1914 la gradul de caporal, iar la 28.02.1915 la gradul de sergent. În timpul luptelor de pe front a fost rănit, fiind diagnosticat cu „pseudoartoză a șoldului drept”. Ca urmare, la 28.08.1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război. La 09.11.1919 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Nagy Susana, născută la 24.10.1897, fiica lui Nagy Mitru și Nagy Maria (născută Zegrean). Împreună cu aceasta a avut un copil, Dumitru, născut la 06.10.1920⁸⁰.

VARRÓ IOAN – era fiul lui Varró Marton și Varró Maria (născută Moritz). La 11.08.1889 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Năsăudean Ioana, fiica lui Năsăudean Ioan și Năsăudean Florica. Împreună cu aceasta a avut un copil, Flora, născută la 25.03.1908. El era de profesie zidar. Pe timp de pace a fost scutit de serviciul militar, deoarece era unicul fiu al familiei, iar în toamna anului 1914 a fost mobilizat ca lucrător de război în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița. La 26.04.1916 a încetat din viață în orașul Bistrița din cauza tuberculozei pulmonare⁸¹.

VICHI IOAN – s-a născut la 17.04.1886. El era fiul lui Vichi Lazăr și Vichi Irina (născută Marcian). În octombrie 1909 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar ulterior a fost trecut în rezervă. La 27.02.1911 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Nagy Florica, născută la 01.01.1892, fiica lui Nagy Mitru și Nagy Maria (născută Zăgrean). Împreună cu aceasta a avut un copil, Ioan, născut la 27.08.1912. În luna mai 1915 a căzut prizonier pe frontul din Rusia, iar la 30.06.1917 a încetat din viață în Rusia. Rămasă văduvă, soția sa, Vichi Florica, s-a recăsătorit la 12.11.1920 cu Toma Mitru⁸².

WEINSTOCH ABRAHAM – s-a născut la 01.05.1878 în localitatea Nimigea Ungurească (Nimigea de Jos). El era fiul lui Weinstoch Lazăr și Weinstoch Elena (născută Hirsch). El era de profesie comerciant. În luna octombrie 1899 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, în noiembrie 1899 a fost transferat la Secția Sanitară din Viena, în decembrie 1899 a fost înaintat la gradul de fruntaș, în anul 1900 la gradul de caporal, iar în septembrie 1902 a fost trecut în rezervă. În luna mai 1904 a fost înaintat, în rezervă fiind, la gradul de sergent. La 12.01.1903 s-a căsătorit în localitatea Sărmașul Mare cu Rosenfeld Malka, născută la 21.01.1876, fiica lui Rosenfeld Maier și Rosenfeld Berta (născută Fleischer). Împreună cu aceasta a avut cinci copii: Maier, născut la 14.05.1904, Rozalia, născută la 10.11.1906, Armin, născut la 19.05.1911, Samuel, născut la 05.02.1915 și Ludovic, născut la 06.11.1918. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul la Bistrița. La 01.08.1914 a fost mobilizat ca

78 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2604, ff. 1-14.

79 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2594, ff. 1-5.

80 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2596, ff. 1-10.

81 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2626, ff. 1-14.

82 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2649, ff. 1-14.

sergent în cadrul Secției sanitare austro-ungare 22 din Sibiu, iar în luna august a fost repartizat la serviciul auxiliar. În luna septembrie 1914 a fost înaintat la gradul de subofițer de administrație clasa I-a. În luna mai 1918 a devenit invalid de război, iar în noiembrie 1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră. La 28.01.1920 a încetat din viață în orașul Bistrița⁸³.

WEIS MIHĂILĂ – s-a născut la 18.07.1881 în localitatea Orheiu (Orheiu Bistriței). El era fiul lui Weis David și Weis Zali (născută Grünbaum). În luna octombrie 1902 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în decembrie 1902 a fost trecut în rezervă. La 19.03.1911 s-a căsătorit în localitatea Dumitrița cu Goldstein Eugenia, născută la 09.02.1892, fiica lui Goldstein Mihăilă și Goldstein Magdalena. Împreună cu aceasta a avut cinci copii: Maftei, născut la 06.07.1907, Rosa, născută la 12.02.1909, Adolf, născut la 10.01.1912, Iolan, născut la 06.02.1913 și Aurelia, născută la 29.06.1914. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. El era de profesie pantofar. La 03.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în vara anului 1915 a căzut prizonier pe frontul din Rusia. În luna octombrie 1917 a trimis ultima scrisoare din prizonierat, după care nu s-a mai știut nimic de el. Rămasă văduvă, soția sa, Weis Eugenia, s-a recăsătorit la 27.06.1924 cu Berbecariu Dumitru, de care mai târziu a divorțat⁸⁴.

WIEDER ISAC – s-a născut la 15.11.1877 în localitatea Sighetu Marmației din Județul Maramureș. El era fiul lui Weider Mendel și Weider Ester. La 19.11.1898 s-a căsătorit în localitatea Romuli cu Goldglanz Leni, născută în ianuarie 1879, fiica lui Goldglanz Moise și Goldglanz Regina (născută Vieder). Împreună cu aceasta a avut cinci copii: Elena, născută la 28.09.1902, Mar, născut la 18.03.1903, Leopold, născut la 07.08.1904, Iosif, născut la 10.03.1907 și Jenő Eugen, născut la 19.04.1913. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. El era de profesie calfă de tipograf. La 16.08.1916 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 85 infanterie austro-ungară din Sighetu Marmației, iar în iarna anului 1916 a plecat împreună cu regimentul pe front. La 23.06.1917 a trimis ultima scrisoare de pe front, după care nu s-a mai știut nimic de el⁸⁵.

ZĂGREAN ILIE – s-a născut la 02.04.1881 în orașul Bistrița. El era fiul lui Zăgrean Ilie și Zăgrean Florica (născută Petringel). La 06.11.1902 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, la 01.12.1903 a fost înaintat la gradul de caporal, iar în anul 1906 a fost trecut în rezervă. La 09.02.1907 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Hopârcă Veronica, născută la 18.08.1886, fiica lui Hopârcă Ilie și Hopârcă Florica (născută Bilegan). El era de profesie calfă de zidar. La 02.08.1914 a fost mobilizat ca și caporal în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în luna ianuarie 1916 a fost transferat în cadrul Regimentului 10 honvezi. La 17.01.1917 a fost demobilizat ca invalid de război, iar la 02.01.1922 a încetat din viață în orașul Bistrița⁸⁶.

ZĂGREAN VASILE – s-a născut la 07.09.1883 în localitatea Șirioara. În perioada 1905-1914 a lucrat ca și muncitor la Fabrica de pielărie Laurențiu din Bistrița. În luna aprilie 1915 a fost mobilizat în cadrul armatei austro-ungare și trimis pe front, unde s-a îmbolnăvit. La 01.08.1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră, fiind bolnav la pat până în anul 1921⁸⁷.

ZĂPÂRȚAN IOAN – s-a născut la 24.03.1898. El era fiul lui Zăpârțan Vasile și Zăpârțan Maria. El era de profesie pantofar. În luna aprilie 1915 a plecat pe frontul din Galiția, împreună cu Regimentului 1 honvezi din Budapesta, iar în septembrie 1916 a fost transferat la Monte Santo, pe frontul din Italia. La 01.10.1917 a fost rănit la în timpul luptelor de la Monte Santo de pe frontul din Italia, fiindu-i amputate degetul inelar și degetul mic de la mâna dreaptă. Ca urmare, în luna iulie 1918 a fost demobilizat și lăsat la vatră ca invalid de război. În anul 1921 s-a căsătorit cu Mânzat Rozalia. Împreună cu aceasta a avut opt copii: Darius, născut la 30.11.1923, Todorica, născută la 27.04.1925, Valeria, născută la 26.02.1927, Ioan, născut la 12.06.1929, Liviu, născut la 21.04.1931, Mircea născut la 20.04.1933, Octavian, născut la 30.12.1934 și Victoria, născută la 07.05.1937. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița⁸⁸.

83 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2691, ff. 1-25.

84 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2693, ff. 1-18.

85 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2695, ff. 1-14.

86 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2711, ff. 1-14.

87 *Ibidem*, inv. 618, dosar 5955, ff. 8, 20, 21.

88 *Ibidem*, inv. 805, dosar 2714, ff. 1-10.

ZERBES MIHAIL – s-a născut la 09.08.1885 în localitatea Cisnădie din Județul Sibiu. El era fiul lui Zerbescu Iuliu Petre și Zerbescu Ecaterina (născută Paulini). La 11.11.1911 s-a căsătorit cu Kerth Frieda. Ulterior s-a stabilit împreună cu familia în orașul Bistrița. El era de profesie comerciant. La 14.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 23 honvezi din Sibiu, iar la 15.11.1914 a plecat pe front împreună cu regimentul. Ulterior a fost înaintat la gradul de caporal. La 10.12.1914 a fost internat la Spitalul din Nyregyhaza, iar la 02.01.1915 a fost transferat la Spitalul din Bistrița. În anul 1916 a fost clasat pentru serviciul auxiliar, iar în anul 1918 a fost avansat la gradul de plutonier administrativ. La 07.12.1921 a fost reformat de către comisia medico-militară, devenind invalid de război⁸⁹.

ZINTZ IOAN – s-a născut la 13.10.1891 în localitatea Arcalia. El era fiul lui Zintz Gheorghe și Zintz Sofia (născută Gross). El nu a fost căsătorit. Ulterior s-a stabilit în orașul Bistrița. Era de profesie morar. La 01.10.1913 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în luna martie 1914 a fost înaintat la gradul de caporal. În luna august 1914 a fost mobilizat ca și caporal în cadrul Regimentului 32 honvezi din Dej, iar în septembrie 1914 a dispărut pe frontul din Rusia⁹⁰.

Indiferent dacă au luptat în timpul Primului Război Mondial în cadrul unor regimente de infanterie, cavalerie, artilerie, sau a unor unități auxiliare austro-ungare, pe fronturile din Serbia, Galiția, Italia sau Franța, locuitorii din Bistrița au fost eroi și merită întreaga noastră considerație. Păstrăm vie amintirea lor prin monumentele ridicate în memoria acestora și prin scrierile care evocă faptele lor.

Locuitori din Bistrița participanți la Primul Război Mondial

III

(Rezumat)

În timpul Primului război mondial, numeroși locuitori din Bistrița au fost mobilizați în armata austro-ungară și trimiși pe front.

Populația orașului Bistrița a scăzut din cauza celor care au căzut pe câmpul de luptă sau au rămas invalizi, unii erau meșteri sau negustori. Pierderea lor a însemnat diminuare potențialului meseriașilor din orașul Bistrița.

Pierderile umane de pe front au afectat familiile, au dus la apariția numeroaselor cazuri de concubinaj, scăderea încrederii în valorile morale tradiționale.

Les habitants de Bistrița participants à la Première Guerre Mondiale

III

(Résumé)

Pendant la Première Guerre Mondiale plusieurs habitants de Bistrița ont été mobilisés dans l'armée austro-hongroise et envoyés au front.

La population de Bistrița a diminué à cause de ceux qui ont tombé sur le champ de bataille.

Parmi les habitants de Bistrița qui sont tombés au front ou sont restés invalides, certains étaient des artisans ou des marchands. Leur perte a significativement diminué le potentiel des artisans de la ville de Bistrița.

Les pertes humaines du front ont affecté les familles entraînant l'apparition de certains cas de concubinage, la diminution de la confiance dans les valeurs morales traditionnelles.

⁸⁹ *Ibidem*, inv. 805, dosar 2717, ff. 1-9.

⁹⁰ *Ibidem*, inv. 805, dosar 2719, ff. 1-9.

